

การเผยแพร่พระพุทธศาสนา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่าง และชาดก
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายวิชาพระพุทธศาสนา
ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มฐ. ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือหรือศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส 1.1 ม.3/4 วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายเกี่ยวกับพุทธประวัติได้ (K)
- 2) วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ได้ (S)
- 3) เห็นคุณค่าของความสำคัญในการดำรงรักษาพระพุทธศาสนา (A)

3. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
● ศึกษาพุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ เช่น - ปางมารวิชัย - ปางปฐมเทศนา - ปางลีลา - ปางประจำวันเกิด ● สรุปลักษณะและวิเคราะห์พุทธประวัติ - ปฐมเทศนา - โอวาทปาฏิโมกข์	● พิจารณาตามหลักสูตรของสถานศึกษา

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การสร้างพระพุทธรูปสำคัญปางต่าง ๆ ได้สร้างจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับพระพุทธเจ้าในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเป็นแบบอย่างแห่งการดำเนินชีวิตและระลึกถึงองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งมีหลายปางตามพระอิริยาบถที่พระพุทธองค์ได้ทรงแสดงไว้ ทั้งยังมีพระประจำวันเกิดครบ 7 วันในรอบสัปดาห์

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนคติของตนเอง ด้วยการพูดและการเขียน พฤติกรรมบ่งชี้ 3. เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้ 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 1 คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) พฤติกรรมบ่งชี้ 3. สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 2 เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พฤติกรรมบ่งชี้ 1. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	1) มีวินัย 2) ใฝ่เรียนรู้ 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

6. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

(กระบวนการเรียนรู้ : 5Es Instructional Model)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

กระตุ้นความสนใจ

- ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับพุทธประวัติ โดยระบุตัวเลขปริศนาให้นักเรียนตอบคำถามว่า “ตัวเลขดังกล่าวเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญทางพุทธประวัติอย่างไร” ตัวอย่างตัวเลขปริศนา คือ อายุของพระพุทธเจ้าในช่วงเวลาต่าง ๆ เช่น
 - 16 พรรษา เจ้าชายสิทธัตถะออกิเชกสมรสกับพระนางยโสธรา

- 29 พรรษา พระนางยโสธราให้ประสูติพระโอรสนามว่า “ราहुล” และออกผนวช
 - 35 พรรษา ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหลังออกผนวชได้ 6 ปี
 - 80 พรรษา พระพุทธเจ้าทรงเสด็จดับขันธปรินิพพาน
2. ครูใช้คำถามกระตุ้นการคิด เพื่อทบทวนความรู้ให้นักเรียนร่วมกันตอบให้เหตุการณ์สมบูรณ์ขึ้น เช่น
- การแสดงปฐมเทศนาของพระพุทธเจ้ามีความสำคัญต่อพระพุทธศาสนาอย่างไร
(แนวตอบ ทำให้มีพระรัตนตรัยครบองค์ 3 คือ มีพระพุทธเจ้าอุบัติขึ้นในโลก มีพระธรรม มีพระสงฆ์เกิดขึ้นในพระพุทธศาสนา)
 - เพราะเหตุใดพระพุทธเจ้าจึงทรงแสดงปฐมเทศนา
(แนวตอบ พระพุทธเจ้าทรงตัดสินพระทัยประกาศพระพุทธศาสนาเพราะต้องการช่วยเหลือให้ชาวโลกพ้นจากความทุกข์)
3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องแล้วเชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่กับเรื่องใหม่

ขั้นสอน

สำรวจค้นหา

1. ครูใช้สื่อ Smart PowerPoint เรื่อง พุทธประวัติ บรรยายโดยเน้นเรื่องการปฐมเทศนาและการแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ โดยใช้หนังสือเรียนพระพุทธ ศาสนา ม.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่าง และชาดกประกอบการอธิบาย
2. ครูใช้เทคนิคการตั้งคำถามกระตุ้นการคิดผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เช่น
 - นักเรียนเคยมีความทุกข์หรือไม่ ถ้ามีทุกข์นั้นคืออะไร
 - นักเรียนแก้ไขความทุกข์นั้นด้วยทางสายกลางอย่างไร
3. นักเรียนสืบค้นทฤษฎีที่เป็นสากล เช่น อริยสัจ 4 มัชฌิมาปฏิบัติฯ พร้อมทั้งแนวทางการปฏิบัติตามทางสายกลาง

อธิบายความรู้

4. ให้นักเรียนช่วยกันบอกแนวทางการปฏิบัติตามทางสายกลางในเรื่องการเรียนของตนเอง
5. นักเรียนอภิปรายพุทธประวัติตอนแสดงปฐมเทศนา จากนั้นครูตั้งคำถาม เช่น
 - เพราะเหตุใดพระพุทธเจ้าจึงเสด็จไปสั่งสอนสัตว์โลกทั้งหลายหลังตรัสรู้แล้ว
 - เพราะเหตุใดพระพุทธเจ้าจึงเปรียบเทียบกับบุคคลกับบัว 4 เหล่า
6. นักเรียนดูภาพธรรมจักรกับกวางหมอบแล้วร่วมกันอธิบายความหมายและที่มาของธรรมจักรถึงความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา

(แนวตอบ ธรรมจักรเปรียบเสมือนกงล้อรถศึกของมหาราช ผ่านไปที่ใดผู้คนจะเกรงกลัวว่ามี ไม่มีใครคัดค้านได้ เปรียบได้กับพระองค์เมื่อแสดงธรรมอริยสัจ 4 ล้อธรรมนี้จะหมุนไปที่ใดก็จะกำจัดอวิชชาออกจากใจคน)

7. นักเรียนบอกวิธีการแสวงหาความรู้ของพระพุทธเจ้าและวิธีการแสวงหาความรู้ของนักเรียน
8. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์โอวาทปาฏิโมกข์ จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่ามีความสำคัญต่อพระพุทธศาสนาอย่างไร

(แนวตอบ แนวตอบ เป็นโอวาทปาฏิโมกข์ของพระพุทธเจ้าที่มีต่อพระสงฆ์ เพื่อให้พระสงฆ์ทำหน้าที่เผยแผ่หลักธรรมคำสอนอย่างถูกต้อง เพื่อสืบทอดและเผยแผ่ศาสนา)

9. ครูตั้งประเด็นให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย เช่น
 - พุทธศาสนิกชนสามารถนำวิธีการที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ไปใช้ในโอกาสหรือสถานการณ์ใดได้บ้าง
 - มีวิธีการนำไปปฏิบัติอย่างไร และผลที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นสอน (ต่อ)

ขยายความเข้าใจ

10. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม ศึกษาค้นคว้า เรื่อง “พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ” ดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 ศึกษาเกี่ยวกับ พระพุทธรูปปางมารวิชัย ปางลีลา และปางแสดงปฐมเทศนา
 - กลุ่มที่ 2 ศึกษาเกี่ยวกับ พระพุทธรูปประจำวันเกิด (วันอาทิตย์ - วันพุธกลางวัน)
 - กลุ่มที่ 3 ศึกษาเกี่ยวกับ พระพุทธรูปประจำวันเกิด (วันพุธกลางคืน - วันเสาร์)
11. ครูแจกรูปภาพพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ให้นักเรียนตามแต่ละกลุ่มได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งกระดาษ flip chart กลุ่มละ 1 แผ่น และอุปกรณ์เครื่องเขียนตามความเหมาะสม
12. นักเรียนร่วมกันสืบค้นข้อมูลตามที่ได้รับมอบหมายโดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ม.3 ประกอบกับสื่อการศึกษาที่หลากหลาย เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือ หรือบทความ โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ
13. นักเรียนนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาหน้าชั้นเรียนทีละกลุ่มตามลำดับ โดยเรียงลำดับพระพุทธรูปตามเหตุการณ์พุทธประวัติ แล้วอธิบายเกี่ยวกับพุทธลักษณะของพระพุทธรูปพร้อมทั้งความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ทางพุทธประวัติ
14. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียน เพื่อเน้นย้ำซ้ำทวนสิ่งที่ได้นำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยให้นักเรียนตอบคำถาม เช่น

แผนฯ ที่ 1 พุทธประวัติ

- พระพุทธรูปปางมารวิชัย เป็นลักษณะจำลองเหตุการณ์พุทธประวัติตอนใด
 - พระพุทธรูปปางลีลาแสดงให้เห็นถึงพุทธลักษณะที่งดงามของพระพุทธเจ้าอย่างไร
15. นักเรียนดูรูปพระพุทธรูปปางปฐมเทศนา แล้วร่วมกันอภิปรายถึงพุทธลักษณะของพระพุทธรูปปางดังกล่าว
- (แนวตอบ พระพุทธรูปปางปฐมเทศนา พระอิริยาบถประทับนั่งขัดสมาธิราบ พระหัตถ์ขวายกขึ้น จีบนิ้วพระหัตถ์เป็นรูปวงกลมในมุทราแสดงธรรม พระหัตถ์ซ้ายวางบนพระเพลา มีธรรมจักรอยู่เบื้องหลังและกางหมอบอยู่เบื้องหน้า)
16. ครูตั้งคำถามเพิ่มเติม เช่น
- นักเรียนเคยเห็นพระพุทธรูปปางปฐมเทศนาที่ใดบ้าง
 - หากเคย ให้บอกพุทธลักษณะและเปรียบเทียบว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างจากในหนังสือเรียนอย่างไร
17. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามวันเกิด จากนั้นร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
- สืบค้นข้อมูลปางประจำวันเกิดของกลุ่มตนเองแล้ววาดภาพหรือติดภาพลงกระดาษ A4
 - เขียนพุทธลักษณะและพุทธประวัติจากปางดังกล่าว
 - สมาชิกในกลุ่มร่วมกันตกแต่งผลงาน แล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
18. ครูตั้งคำถามเพิ่มเติม เช่น
- นักเรียนเคยทำบุญพระประจำวันเกิดหรือไม่ ถ้าเคยทำเพราะอะไร
 - มีวิธีการทำบุญอย่างไร
 - เมื่อทำแล้วรู้สึกอย่างไร

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ หรือใช้ Smart PowerPoint สรุปความสำคัญของเนื้อหา

ขั้นประเมิน

ตรวจสอบผล

1. ตรวจสอบกิจกรรม เรื่อง พุทธประวัติ
2. ตรวจสอบแบบฝึกสมรรถนะฯ พระพุทธศาสนา ม.3
3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
4. ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
5. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.1 การประเมินก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่าง และ ชาดก	- ตรวจสอบแบบทดสอบก่อนเรียน	- แบบทดสอบก่อนเรียน	- ประเมินตามสภาพจริง
7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) อธิบายเกี่ยวกับพุทธประวัติได้ (K)	- ตรวจสอบใบกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง พุทธประวัติ	- ใบกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง พุทธประวัติ	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ได้ (S)	- ตรวจสอบใบกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง พุทธประวัติ	- ใบกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง พุทธประวัติ	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
3) เห็นคุณค่าของ ความสำคัญในการดำรง รักษาพระพุทธศาสนา (A)	- ตรวจสอบใบกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง พุทธประวัติ	- ใบกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง พุทธประวัติ	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
- พฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- คุณภาพอยู่ในระดับ ดี (2) ผ่านเกณฑ์
- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ประเมินความสามารถ ในการสื่อสาร - ประเมินความสามารถ ในการคิด - ประเมินความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิต	- แบบประเมินสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับ ดี (2) ผ่านเกณฑ์
- คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- สังเกตคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับ ดี (2) ผ่านเกณฑ์

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.3 การประเมินหลังการจัด กิจกรรมการเรียนรู้			
-	-	-	-

8. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ม.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่าง และชาดก ของ อจท.
- 2) แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2
- 3) ใบกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง พุทธประวัติ
- 4) แบบฝึกฯ พระพุทธศาสนา ม.3
- 5) Smart PowerPoint เรื่อง พุทธประวัติ พระสาวก ศาสนิกชนตัวอย่าง และชาดก

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุดโรงเรียน
- 2) อินเทอร์เน็ต

ใบกิจกรรมที่

2.1

เรื่อง พุทธประวัติ

คำชี้แจง : นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

ตอนที่ 1 อธิบายขั้นตอนการแสดงปฐมเทศนา

ขั้นที่ 1.....

.....

.....

.....

.....

ขั้นที่ 2.....

.....

.....

.....

.....

ขั้นที่ 3.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขั้นที่ 4.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขั้นที่ 5.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 สืบค้นพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ อธิบายพุทธลักษณะ และเหตุการณ์ในพุทธประวัติ

ใบกิจกรรมที่ 2.1 เรื่อง พุทธประวัติ

คำชี้แจง : นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

ตอนที่ 1 อธิบายขั้นตอนการแสดงปฐมเทศนา

ขั้นที่ 1.ชี้ว่ามีทางสุดโต่ง 2 ทาง ที่บรรพชิต
ไม่พึงปฏิบัติ คือ การหมกมุ่นในกาม อันเป็น
ทางหย่อนเกินไป และการทรมานตนให้
ลำบาก อันเป็นทางตึงเกินไป ทั้ง 2 ทางนี้ไม่
สามารถทำให้มนุษย์พ้นทุกข์ได้อย่างถาวร

ขั้นที่ 2.ทรงแสดงทางสายกลาง หรือ
มัชฌิมาปฏิปทา คือ อริยมรรคมีองค์ 8
ประการ ได้แก่ เห็นชอบ ดำริชอบ เจรจาชอบ
การงานชอบ อาชีพชอบ พยายามชอบ
สติชอบ และสมาธิชอบ

ขั้นที่ 3.ทรงแสดงอริยสัจสี่
ประการ คือ ทุกข์ สมุทัย
นิโรธ มรรค อย่างพิสดาร
และสรุปจบจรรยาว่าพระองค์
ตรัสรู้สิ่งเหล่านี้อย่างไร

ขั้นที่ 4.เป็นผลหลังจาก
การแสดงธรรมจบลง
อาจารย์ผู้รวบรวมคัมภีร์
นำมาผนวกหลังจากฟัง
เทศจน โภณฑัญญะได้ขอ
บวชเป็นสาวกูปแรกใน
พระพุทธศาสนา

ขั้นที่ 5.เทพทั้งหลายได้
ปาวร้องบอกต่อ ๆ กันไป
ถึงหมู่พรหมว่า พระพุทธ-
เจ้าทรงหมดนกงล้อ คือ
พระธรรม ที่ไม่มีใคร ไม่ว่า
สมณพราหมณ์ เทวดา
มาร พรหม ที่จะสามารถ
หมุนกลับได้

ตอนที่ 2 สืบค้นพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ อธิบายพุทธลักษณะ และเหตุการณ์ในพุทธประวัติ

(ตัวอย่างคำตอบ)

ปางตัดพระเมาลี

พุทธลักษณะ พระอิริยาบถประทับนั่งบนพระแท่น พระหัตถ์ซ้ายทรงรวบพระเมาลี พระหัตถ์ขวาทรงพระขรรค์ตัดพระเมาลี มีนายฉันทะและมัททกัญฐะอยู่ด้านหนึ่ง อีกด้านหนึ่งมีพระอินทร์ พระพรหม (พระขนิษฐาพรหม) และหมู่เทวดาถือบาตร ผ้าทรงและพานรองรับพระเมาลี

พุทธประวัติ กล่าวถึงเมื่อพระสิทธัตถะตัดสินใจเสด็จออกบรรพชาขณะเสด็จออกจากกรุงกบิลพัสดุ์ มารได้ออกมาห้ามมิให้เสด็จออกจากเมือง แต่ด้วยมีพระทัยแน่วแน่ มารจึงปลาสนาการ หลังจากนั้น พระองค์จึงเสด็จออกจากกรุงกบิลพัสดุ์ ผ่านเมืองสาวัตถีและเวสาลีบรรลุปิณธุราศโนมา ทรงเปลื้องเครื่องทรงขัตติยราช พระราชทานนายฉันทะนำกลับกรุงกบิลพัสดุ์พร้อมด้วยมัททกัญฐะ จากนั้นทรงตัดพระเมาลีด้วยพระขรรค์ อธิษฐานเพศเป็นบรรพชิต

แบบประเมิน

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานกลุ่ม แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	มีการวางแผน ร่วมกัน ทำงาน			มีการแสดง ความคิดเห็น ของสมาชิก			มีการรับฟัง ความคิดเห็น			มีการปฏิบัติ ตามขั้นตอน ที่วางไว้			สามารถ ให้คำแนะนำ กลุ่มอื่นได้			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-15	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมิน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

[illegible]

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10-12	ดีมาก
7-9	ดี
4-6	พอใช้
ต่ำกว่า 4	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
		3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ 1.2 อารงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย 1.3 ศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักศาสนา 1.4 เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำสม่ำเสมอ	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นส่วนใหญ่	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดน้อยครั้ง
2. ซื่อสัตย์สุจริต	2.1 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเอง ทั้งกาย วาจา ใจ 2.2 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่น ทั้งกาย วาจา ใจ	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำสม่ำเสมอ	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นส่วนใหญ่	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดน้อยครั้ง
3. มีวินัย	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำสม่ำเสมอ	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นส่วนใหญ่	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดน้อยครั้ง
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 ตั้งใจเรียน เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ 4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำสม่ำเสมอ	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นส่วนใหญ่	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นบางครั้ง	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดน้อยครั้ง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ต่อ)

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
		3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
5. อยู่อย่าง พอเพียง	5.1 ดำเนินชีวิตอย่าง พอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม 5.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด เป็นประจำ <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
6. มุ่งมั่นใน การทำงาน	6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการ ปฏิบัติหน้าที่การงาน 6.2 ทำงานด้วยความเพียร พยายามและอดทน เพื่อให้งานสำเร็จ ตามเป้าหมาย	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด เป็นประจำ <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
7. รักความ เป็นไทย	7.1 ภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูต่อบุคคล 7.2 เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทย ในการสื่อสารได้อย่าง ถูกต้อง 7.3 อนุรักษ์และสืบทอด ภูมิปัญญาไทย	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด เป็นประจำ <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
8. มีจิต สาธารณะ	8.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วย ความเต็มใจและพึงพอใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน 8.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด เป็นประจำ <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>

แบบประเมิน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ใส่ตัวเลขลงในช่องระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ
สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ 3.	
สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ 3.	
สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 2 พฤติกรรมบ่งชี้ 1.	

หมายเหตุ : หากนักเรียนมีระดับคุณภาพไม่ถึงระดับดี (2) ในแต่ละสมรรถนะสำคัญ ครูควรพัฒนานักเรียนให้ถึงเกณฑ์ เพื่อให้ นักเรียนมีความพร้อมก่อนทำกิจกรรมต่อไป

เกณฑ์การประเมิน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (3 คะแนน)	ดี (2 คะแนน)	พอใช้ (1 คะแนน)	ปรับปรุง (0 คะแนน)
สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของ ตนเอง ด้วยการพูดและการ เขียน พฤติกรรมบ่งชี้ 3. เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่ อ่าน ฟัง หรือดูด้วย ภาษาของตนเอง	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พุทธประวัติจาก พระพุทธรูปปางต่าง ๆ ด้วยภาษาของตนเองได้ ใจความครอบคลุม ครบถ้วน	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พุทธประวัติจาก พระพุทธรูปปางต่าง ๆ ด้วยภาษาของตนเอง ได้ใจความสำคัญเป็น ส่วนใหญ่ แต่ไม่ ครบถ้วนสมบูรณ์	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พุทธประวัติจาก พระพุทธรูปปางต่าง ๆ ด้วยภาษาของตนเอง ได้ใจความสำคัญเป็น บางส่วน	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พุทธประวัติจาก พระพุทธรูปปาง ต่าง ๆ ด้วยการดูตาม แบบ
สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 1	ระบุพุทธประวัติจาก พระพุทธรูปปางต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน	ระบุพุทธประวัติจาก พระพุทธรูปปางต่าง ๆ	ระบุพุทธประวัติจาก พระพุทธรูปปางต่าง ๆ	ระบุพุทธประวัติจาก พระพุทธรูปปาง ต่าง ๆ ได้ไม่ถูกต้อง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (3 คะแนน)	ดี (2 คะแนน)	พอใช้ (1 คะแนน)	ปรับปรุง (0 คะแนน)
คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) พฤติกรรมบ่งชี้ 3. สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน		ได้อย่างถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	ได้อย่างถูกต้องเป็นบางส่วนและไม่ครบถ้วน	
สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 2 เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พฤติกรรมบ่งชี้ 1. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	สืบค้นความรู้เกี่ยวกับพุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ หรือแหล่งอ้างอิงที่หลากหลาย โดยปฏิบัติทุกครั้ง	สืบค้นความรู้เกี่ยวกับพุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ หรือแหล่งอ้างอิงที่หลากหลาย โดยปฏิบัติเป็นบางครั้ง	สืบค้นความรู้เกี่ยวกับพุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ หรือแหล่งอ้างอิงที่ไม่หลากหลาย	คัดลอกข้อมูลเกี่ยวกับพุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ โดยไม่มีการสืบค้น

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

- ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามจุดประสงค์การเรียนรู้

.....

.....

.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

- ด้านอื่น ๆ (ความสามารถ/ทักษะ/พฤติกรรมเด่นหรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

- แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก
(.....)

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ตำแหน่ง.....